

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII
w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 1 im. Juliusza Słowackiego w Krapkowicach

I. Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.
2. Nauczyciel:
 - a) informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
 - b) udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
 - c) udziela uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - d) motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
 - e) dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
4. Nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę w sposób określony w statucie szkoły.
5. Ocenianie uczniów mających specjalne potrzeby edukacyjne odbywa się zgodnie z dostosowaniami zapisanymi w opiniach i orzeczeniach wydanych przez Poradnię Pedagogiczno – Psychologiczną.
6. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są udostępniane do wglądu uczniowi lub jego rodzicom na zasadach określonych w Wewnętrznych Zasadach Oceniania (WZO), które zawarte są w statucie szkoły.
7. Warunki i sposób oceniania z biologii są zgodne z WZO.
8. Uczniowi przysługuje dwa razy w roku „nieprzygotowanie” (np) i/lub dwa razy „brak zadania” (bz) - raz na semestr - bez podania przyczyny z wyłączeniem zajęć, na których odbywają się zapowiedziane kartkówki i sprawdziany. Przekroczenie ustalonego limitu skutkuje oceną niedostateczną. Niewykorzystane np i bz nie przechodzą na drugi semestr.

II. Formy oceniania ucznia

1. **Praca klasowa (sprawdzian)** przeprowadzana jest w formie pisemnej, a jej celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z części lub całości danego działu.
 - a) Uczeń jest informowany o planowanej pracy klasowej (sprawdzianie) z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
 - b) Przed każdą pracą klasową (sprawdzianem) nauczyciel podaje jej zakres programowy.
 - c) Każdą pracę klasową (sprawdzian) poprzedza lekcja powtórzeniowa, podczas której nauczyciel zwraca uwagę uczniów na najważniejsze zagadnienia z danego działu.
 - d) Zasady uzasadniania oceny z pracy klasowej (sprawdzianu), jej poprawy oraz sposób przechowywania prac regulują WZO.
 - e) Praca klasowa umożliwia sprawdzenie wiadomości i umiejętności na wszystkich poziomach wymagań edukacyjnych – od koniecznego do wykraczającego.
 - f) Zasada przeliczania oceny punktowej na stopień szkolny jest zgodna z WZO.

- g) Zadania z pracy klasowej są przez nauczyciela omawiane i poprawiane po oddaniu prac.
- 2. Kartkówka** jest traktowana jak odpowiedź i przeprowadzana jest w formie pisemnej, a jej celem jest sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia z zakresu programowego obejmującego maksymalnie trzy ostatnie jednostki lekcyjne.
- a) Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania uczniów o terminie i zakresie programowym kartkówki.
 - b) Kartkówka jest tak skonstruowana, by uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 15 minut.
 - c) Kartkówka jest oceniana w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WZO.
 - d) Umiejętności i wiadomości objęte kartkówką wchodzi w zakres pracy klasowej przeprowadzanej po zakończeniu działu i tym samym zła ocena z kartkówki może zostać poprawiona pracą klasową.
 - e) Zasady przechowywania kartkówek reguluje WZO.
- 3. Odpowiedź ustna** obejmuje zakres programowy aktualnie realizowanego działu. Oceniając odpowiedź ustną, nauczyciel bierze pod uwagę:
- a) zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem,
 - b) prawidłowe posługiwanie się pojęciami,
 - c) zawartość merytoryczną wypowiedzi,
 - d) sposób formułowania wypowiedzi.
- 4. Praca domowa** jest pisemną lub ustną formą ćwiczenia umiejętności i utrwalania wiadomości zdobytych przez ucznia podczas lekcji.
- a) Pisemną pracę domową uczeń wykonuje w zeszycie, w zeszycie ćwiczeń lub w formie zleconej przez nauczyciela.
 - b) Brak pracy domowej oceniany jest zgodnie z WZO.
 - c) Przy wystawianiu oceny za pracę domową nauczyciel bierze pod uwagę samodzielność i poprawność wykonania.
- 5. Aktywność i praca ucznia na lekcji** są oceniane za pomocą plusów i minusów.
- a) Plus uczeń może uzyskać m.in. za:
 - samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji,
 - krótką prawidłową odpowiedź ustną,
 - aktywną pracę w grupie,
 - pomoc koleżeńską na lekcji przy rozwiązaniu problemu,
 - plansze, rysunki, okazy wzbogacające zbiory i inne,
 - opieka i prace pielęgnacyjne w ramach prowadzonych w pracowni hodowli biologicznych,
 - aktywność w ramach organizowanych akcji np. zbiórka baterii, kasztanów, makulatury, karmy dla zwierząt itp.
 - b) Minus uczeń może uzyskać m.in. za:
 - brak przygotowania do lekcji (np. brak przyrządów, zeszytu, zeszytu ćwiczeń),
 - brak zaangażowania na lekcji,
 - przeszkadzanie i brak uwagi,
 - brak odpowiedzi na pytanie z materiału bieżącego .
 - c) Sposób przeliczania plusów i minusów na oceny:

- za uzyskanie 3 „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą
- za uzyskanie 3 „-” uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

6. Ćwiczenia praktyczne obejmują zadania praktyczne, które uczeń wykonuje podczas lekcji. Oceniając je, nauczyciel bierze pod uwagę:

- a) wartość merytoryczną,
- b) dokładność wykonania polecenia,
- c) staranność,
- d) w wypadku pracy w grupie stopień zaangażowania w wykonanie ćwiczenia,
- e) pomysłowość i kreatywność.

7. Prace dodatkowe obejmują dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, przygotowanie dodatkowych doświadczeń i zaprezentowanie ich na zajęciach, prace projektowe wykonane indywidualnie lub zespołowo, przygotowanie gazetki ściennej, wykonanie pomocy naukowych, prezentacji. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m.in.:

- a) wartość merytoryczną pracy,
- b) estetykę wykonania,
- c) wkład pracy ucznia,
- d) sposób prezentacji,
- e) oryginalność i pomysłowość pracy,
- f) samodzielność wykonania.

8. Szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych, szkolnych i międzyszkolnych, są oceniane zgodnie z zasadami zapisanymi w WZO.

III. Ogólne kryteria oceniania ucznia:

1. Ocenę celującą otrzymuje, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania, będące efektem jego samodzielnej pracy,
- b) prezentuje swoje wiadomości posługując się terminologią biologiczną,
- c) potrafi stosować zdobyte wiadomości w sytuacjach nietypowych,
- d) formułuje problemy i rozwiązuje je w sposób twórczy,
- e) dokonuje analizy lub syntezy zjawisk i procesów biologicznych,
- f) wykorzystuje wiedzę zdobytą na innych przedmiotach,
- g) potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji,
- h) bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- i) wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je prezentować na terenie szkoły i poza nią,
- j) w pracach pisemnych osiąga maksymalne wyniki,
- k) bierze udział w konkursach biologicznych na terenie szkoły i poza nią.

2. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje, który:

- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem nauczania,
- b) wykazuje szczególne zainteresowania biologią,
- c) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych sytuacjach,

- d) bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł informacji,
 - e) potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i hodowle przyrodnicze,
 - f) sprawnie posługuje się mikroskopem i lupą oraz sprzętem laboratoryjnym,
 - g) potrafi samodzielnie wykonać preparaty mikroskopowe i opisać je,
 - h) prezentuje swoją wiedzę posługując się poprawną terminologią biologiczną,
 - i) aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
3. Ocenę dobrą otrzymuje, który:
- a) opanował wiadomości i umiejętności bardziej złożone i mniej przystępne, przydatne i użyteczne w szkolnej i pozaszkolnej działalności,
 - b) potrafi stosować zdobytą wiedzę do samodzielnego rozwiązywania problemów typowych, w przypadku trudniejszych korzysta z pomocy nauczyciela,
 - c) posługuje się mikroskopem i zna sprzęt laboratoryjny,
 - d) wykonuje proste preparaty mikroskopowe,
 - e) udziela poprawnych odpowiedzi na typowe pytania,
 - f) jest aktywny na lekcji,
4. Ocenę dostateczną otrzymuje, który:
- a) opanował wiadomości i umiejętności przystępne, niezbyt złożone, najważniejsze w nauczaniu biologii, oraz takie które można wykorzystać w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych,
 - b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe problemy o małym stopniu trudności,
 - c) z pomocą nauczyciela korzysta z takich źródeł wiedzy jak: słowniki, encyklopedie, tablice, wykresy, itp.,
 - d) wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadowalającym,
5. Ocenę dopuszczającą otrzymuje, który:
- a) wykonuje proste zadania i polecenia o bardzo małym stopniu trudności, pod kierunkiem nauczyciela,
 - b) z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia biologiczne,
 - c) wiadomości przekazuje w sposób nieporadny, nie używając terminologii biologicznej,
 - d) jest mało aktywny na lekcji,
 - e) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia.
6. Ocenę niedostateczną otrzymuje, który:
- a) nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawami programowymi, koniecznymi do dalszego kształcenia,
 - b) nie potrafi posługiwać się przyrządami biologicznymi,
 - c) wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych,
 - d) nie podejmuje próby rozwiązania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,
 - e) wykazuje się bierną postawą na lekcji.

IV. Kryteria wystawiania oceny po I semestrze oraz na koniec roku szkolnego

1. Klasyfikacja semestralna i roczna polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny klasyfikacyjnej.

2. Zgodnie z zapisami WZO nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców o:
 - a) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych,
 - b) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - c) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej,
 - d) trybie odwoływania od wystawionej oceny klasyfikacyjnej.
3. Przy wystawianiu oceny śródrocznej lub rocznej nauczyciel bierze pod uwagę stopień opanowania poszczególnych działów tematycznych, oceniany na podstawie wymienionych w punkcie II różnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności. Szczegółowe kryteria wystawienia oceny klasyfikacyjnej określają WZO.

V. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen prac pisemnych

1. Oceny prac klasowych (sprawdzianów) poprawiane są zgodnie z WZO.
2. Oceny kartkówek nie podlegają poprawie chyba, że nauczyciel zdecyduje inaczej z uwagi na zakres materiału na kartkówce.
3. Uczeń może uzupełnić braki w wiedzy i umiejętnościach, biorąc udział w zajęciach wyrównawczych lub drogą indywidualnych konsultacji z nauczycielem.
4. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej regulują WZO.
5. Sposób poprawiania klasyfikacyjnej oceny niedostatecznej semestralnej lub rocznej regulują przepisy WZO i rozporządzenia MEN.

VI. Ewaluacja przedmiotowych zasad oceniania

1. Po zakończeniu każdego roku szkolnego nauczyciel dokonuje ewaluacji w zakresie funkcjonowania Przedmiotowych Zasad Oceniania.
2. Wnioski z ewaluacji przekazywane są przewodniczącemu zespołu przedmiotowego, który na posiedzeniu Rady Pedagogicznej zgłasza je w formie wniosków do dalszej pracy na kolejny rok szkolny.